

Sygn. akt VIII U 127/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Kamila Niemczyk

po rozpoznaniu w dniu 18 maja 2016 r. w Gliwicach

sprawy W. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o odsetki

na skutek odwołania W. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 1 grudnia 2015 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej prawo do odsetek ustawowych za opóźnienie w wypłacie renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy należnej za okres od 1 lutego 2014 r. do 31 stycznia 2015 r., liczonych od dnia 21 każdego miesiąca, poczynając od 21 lutego 2014 r.

(-) SSO Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 127/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 1 grudnia 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonej W. S. wypłaty odsetek za opóźnienie w wypłacie renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczona wniosła o jej zmianę i przyznanie odsetek od kwot stanowiących różnicę pomiędzy należną rentą z tytułu całkowitej niezdolności do pracy a wypłacaną rentą z tytułu częściowej niezdolności do pracy za okres od 1 lutego 2014r. do 31 stycznia 2015r.

W odpowiedzi na odwołanie, ZUS powołując się na treść art. 118 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, podniósł, że świadczenie zostało ubezpieczonej przyznane na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 9 stycznia 2015r., sygn. akt VIII U 982/14, który wpłynął do organu rentowego w dniu 29 stycznia 2015r. Wyrok ten został wykonany decyzją ZUS z dnia 10 lutego 2015r. Organ

rentowy wskazał, że w ww. wyroku, Sąd nie orzekł o odpowiedzialności organu rentowego za opóźnienie w ustaleniu prawa lub wypłacie świadczenia ani o odsetkach, brak zatem podstaw do wypłaty odsetek.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Ubezpieczona choruje na reumatoidalne zapalenie stawów od 1996r. Z tej przyczyny organ rentowy przyznał jej prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy poczynając od 1.05.2010r. Lekarz orzecznik ZUS ustalił datę powstania niezdolności na 18.06.2009r. Początkowo renta została przyznana do 31.01.2012r., a następnie do 31.01.2014r. Datę wypłaty świadczenia ustalono na 20-dnia każdego miesiąca.

Decyzją z dnia 4.03.2014r. organ rentowy w oparciu o orzeczenie lekarza orzecznika ZUS i komisji lekarskiej ZUS przyznał odwołującej rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy, poczynając od 1.02.2014r. Rozpoznano u niej – podobnie jak wcześniej - reumatoidalne zapalenie stawów, wtórny zespół (...), chorobę zwyrodnieniowo-dyskopatyczną kręgosłupa oraz nadciśnienie tętnicze.

Na skutek odwołania ubezpieczonej tut. Sąd wyrokiem z dnia 9.01.2015r., sygn. akt VIII U 982/14 zmienił powyższą decyzję w ten sposób, że przyznał odwołującej prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy na stałe poczynając od dnia 1.02.2014r. Wydając wyrok Sąd oparł się na opinii dwóch biegłych reumatologów, którzy rozpoznali u odwołującej zaawansowaną postać reumatoidalnego zapalenia stawów powodującą znaczny stopień dysfunkcję ruchową ze względu na utrwalone zniekształcenia stawów oraz przykurcze. Względem poprzednich badań stwierdzono progresję choroby. Biegli jednoznacznie stwierdzili, że ubezpieczona jest trwale i całkowicie niezdolna do pracy, powołując się m.in. na obiektywne wyniki badań znajdujące się w aktach organu rentowego w dacie wydania decyzji z dnia 4.03.2014r.

Wyrok wraz z uzasadnieniem został doręczony organowi rentowemu w dniu 29.01.2015r.

Wykonując powyższe orzeczenie, organ rentowy decyzją z dnia 10.02.2015r., przyznał ubezpieczonej rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i wypłacił wyrównanie świadczenia za okres od 1.02.2014r. do 31.01.2015r. bez odsetek za opóźnienie w jego wypłacie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego oraz akt sprawy tut. Sądu o sygn. VIII U 982/14, uznając materiał dowodowy za kompletny i mogący stanowić podstawę wyrokowania.

Odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie.

Kwestie wydawania decyzji i wypłaty świadczenia reguluje art. 118 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2015.748 ze zm.).

Zgodnie z treścią ust. 1 tego przepisu, organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120.

Natomiast w myśl art. 118 ust 1a w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Według ust 2, jeżeli w wyniku decyzji zostało ustalone prawo do świadczenia oraz jego wysokość, organ rentowy dokonuje wypłaty świadczenia w terminie określonym w ust. 1.

Po myśli ust. 3, jeżeli na podstawie przedstawionych środków dowodowych nie jest możliwe ustalenie prawa lub wysokości świadczenia, za datę wyjaśnienia ostatniej okoliczności, o której mowa w ust. 1, uważa się datę końcową

dotatkowego terminu do przedstawienia niezbędnych dowodów, wyznaczonego przez organ rentowy, albo datę przedstawienia tych dowodów

W myśl ust. 4 przepisy powyższe stosuje się także przy dokonywaniu wypłaty wynikającej z decyzji ponownie ustalającej prawo do świadczenia lub jego wysokość, z zastrzeżeniem ust. 5.

Zgodnie z ust. 5 wypłata świadczenia wynikająca z decyzji, o której mowa w ust. 4, następuje w najbliższym terminie płatności świadczenia albo w następnym terminie płatności, jeżeli okres między datą wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji a najbliższym terminem płatności jest krótszy niż 30 dni.

Z kolei podstawę prawną do wypłaty odsetek przez ZUS zawiera art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2015.121 ze zm.). Przepis ten stanowi, że jeżeli Zakład – w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych – nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Zgodnie z art. 85 ust. 2 powołanej ustawy Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady wypłacania odsetek. Na podstawie powyższej delegacji ustawowej zostało wydane Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 lutego 1999r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (Dz.U.1999.12.104).

Przytoczone przepisy wskazują, że organ rentowy jest zobowiązany do wypłaty odsetek w wysokości określonej przepisami prawa cywilnego wówczas, gdy w następstwie okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność, nie ustalił prawa do świadczenia lub nie dokonał jego wypłaty w przewidzianych przepisami terminach ich przyznawania i wypłacania. Chodzi zatem o wypłatę odsetek za zwłokę w wypłacie świadczenia, powstałą na skutek okoliczności, za które organ odpowiada.

Wyrokiem tut. Sądu z dnia 9.01.2015r., w sprawie akt VIII U 982/14, zmieniono decyzję organu rentowego z 4.03.2014r. w ten sposób, że przyznano ubezpieczonej prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, poczynając od 1.02.2014r.

Wprawdzie w wyroku tym, Sąd nie orzekł o odpowiedzialności organu rentowego, nie zamyka to jednak ubezpieczonej drogi do dochodzenia odsetek. Warunkiem zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie w płatności świadczenia jest jednak ustalenie, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za niewyjaśnienie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Zdaniem Sądu, przeprowadzone postępowanie dowodowe w sprawie VIII U 982/14 w sposób jednoznaczny wykazało, że ustalenie, iż odwołująca jest całkowicie niezdolna do pracy było możliwe już na etapie postępowania przed organem rentowym i w dniu 4.03.2014r. organ rentowy winien przyznać jej prawo do kontynuacji renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Orzecznicy ZUS w 2014r. stwierdzili u odwołującej występowanie już wcześniej rozpoznawanych schorzeń w postaci: reumatoidalnego zapalenia stawów, wtórny zespół (...), chorobę zwyrodnieniowo-dyskopatyczną kręgosłupa oraz nadciśnienie tętnicze. Podkreślić należy, że przy ocenie stanu zdrowia oparto się o wyniki badań, które dotychczas uzasadniały przyznanie odwołującej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, stwierdzając jednocześnie występowanie jedynie częściowej niezdolności. Okoliczność tę podnosili biegli sądowi powołani w sprawie VIII U 982/14 w swoich opiniach. Nadto jak wskazali biegli, stan zdrowia ubezpieczonej nie tylko nie poprawił się lecz uległ

dalszemu pogorszeniu. Dodać trzeba, że druga z opinii biegłych wydanych w tej sprawie nie była kwestionowana przez organ rentowy.

W ocenie Sądu, ocena zdolności ubezpieczonej do pracy została dokonana – tak przez lekarzy orzeczników jak i konsultantów ZUS – w sposób nieprawidłowy, z pominięciem obiektywnych wyników badań i wpływu ówczesnego stanu zdrowia ubezpieczonej na wykonywanie przez nią pracy.

W konsekwencji, zdaniem Sądu już w dniu 4.03.2014r. organ rentowy winien przyznać odwołującej prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy poczynając od 1.02.2014r., a zatem ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w wypłacie różnicy pomiędzy tym świadczeniem a wypłacaną rentą z tytułu częściowej niezdolności do pracy poczynając od lutego 2014r.

Z tej przyczyny Sąd uznał, że ubezpieczonej przysługuje prawo do odsetek ustawowych za okres 1.02.2014r. do 31.01.2015r. i uwzględnił odwołanie, mając na uwadze również, że termin wypłaty świadczenia to 20-dzień każdego miesiąca.

W tym stanie rzeczy, w oparciu o przytoczone przepisy prawa i art. 477¹⁴§ 2 k.p.c. Sąd orzekł jak w sentencji.

(-) SSO Grażyna Łazowska